

Бондарчук Ю.В., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗНАЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕЄСТРІВ У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Формування державою електронних реєстрів є стратегічним напрямом зміни економічної політики, що має багато ризиків, пов'язаних із забезпеченням інформаційної безпеки учасників відносин у сфері трансформації та цифровізації економіки.

Нещодавно прийнятий Закон України «Про публічні електронні реєстри» від 18 листопада 2021 року № 1907-ІХ тлумачить публічний електронний реєстр як «інформаційно-комунікаційну систему, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації» [1]. Згідно зі вказаним Законом метою створення та ведення реєстрів є накопичення та оброблення інформації, надання їй офіційного визнання, зберігання та використання інформації, дотримання прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, органів державної влади шляхом забезпечення їх достовірною, повною, актуальною інформацією.

Особливості функціонування електронних реєстрів виходять із основних засад їх адміністрування, тобто принципів, на яких базується така діяльність. До них чинним законодавством віднесено наступні принципи: єдності методології; безперервності; одноразовості реєстрації; гарантування актуальності, об'єктивності, достовірності, повноти, захищеності реєстрових даних та інформації від несанкціонованих змін; відкритості, безоплатності, доступності; законності одержання, зберігання, оброблення, поширення реєстрових інформації та даних; балансу інтересів держави, суспільства та користувачів реєстрів тощо.

Особливу категорію електронних публічних реєстрів складають реєстри системи охорони здоров'я. На сьогодні в Україні такими реєстрами є: Реєстр пацієнтів, Реєстр декларацій про вибір лікаря, Реєстр медичних спеціалістів, Реєстр медичних працівників, Реєстр суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я, Реєстр договорів про медичне обслуговування населення, Реєстр медичних висновків, Реєстр медичних ліцензій та інші. Запроваджені в останні роки вітчизняні електронні інформаційні ресурси у сфері охорони здоров'я відповідають тим, що вже функціонують в розвинутих державах Європи [2, с. 30].

Яскравим прикладом доцільності функціонування таких реєстрів є електронний реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії. Метою створення реєстру було визначення реальної кількості пацієнтів, що

потребують інсулін, та здійснення розрахунку потреби у вказаних ліках на регіональному рівні. Особливістю функціонування реєстру є його достатня захищеність та конкретність даних про лікарів, пацієнтів, аптеки і рецепти на ліки. Запровадження реєстру дало змогу уникнути необґрунтованих витрат, що в подальшому забезпечить безперебійну поставку якісних препаратів для кожного пацієнта, який їх потребує [3, с. 61].

У 2020 році було оприлюднено Порядок ведення Реєстру пацієнтів в електронній системі охорони здоров'я № 2755 [4]. Документ є обов'язковим для закладів охорони здоров'я та суб'єктів господарювання, що отримали ліцензію на провадження діяльності з медичної практики. Метою ведення реєстру є встановлення медичного діагнозу, забезпечення піклування (лікування) або надання медичних послуг, забезпечення реалізації програми державних гарантій та забезпечення функціонування системи охорони здоров'я в цілому. Право вносити та оновлювати або отримувати інформацію з Реєстру про неідентифікованого пацієнта мають медичні працівники, окрім суб'єктів, які надають первинну медичну допомогу.

При цьому питання захисту інформації реєстрів є неоднозначним, адже можливість доступу до медичної таємниці та даних про пацієнтів сторонніх осіб не виключається. Українські реалії у сфері захисту інформації залишаються негативними. Медичні дані особи можуть бути використані з метою наживи або задля незаконного вирішення проблем інших пацієнтів. Судова практика налічує багато випадків розголошення медичної таємниці без згоди особи або її законних представників [5, с. 5].

Таким чином, електронні реєстри у системі охорони здоров'я створюються з метою удосконалення регуляції цієї системи та упорядкування медичних даних, враховуючи потреби населення у медичному обслуговуванні та відстежуючи загальні тенденції можливостей системи охорони здоров'я.

Література

1. Про публічні електронні реєстри: Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1907-IX. *Офіційний вісник України*. 2021. № 98. С. 52.
2. Пугачова М.В. Організація і функціонування електронних ресурсів систем охорони здоров'я північноєвропейських країн та України. *Сучасна статистика: проблеми та перспективи розвитку*: матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди Дня працівників статистики. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2021. С. 29-33.
3. Чередник Л.А. Використання електронних інформаційних ресурсів у сфері охорони здоров'я України. *Науковий журнал «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія»*. 2021. № 2. С. 57-62.

4. Про затвердження Порядку ведення Реєстру пацієнтів в електронній системі охорони здоров'я: Наказ МОЗ України від 30 лист. 2020 р. № 2755. *Офіційний вісник України*. 2021. № 7. С. 452.

5. Литвинова О.Н., Теренда Н.О., Панчишин Н.Я., Федчишин Н.Є., Смірнова В.Л., Петрашик Ю.М., Слободян Н.О. Електронний реєстр пацієнтів – частина глобальної інформаційної системи медичної допомоги. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2017. № 1. С. 4-7.

УДК 347.998.85(043.2)

Гавалешко П.С., суддя Троїцького районного суду,
смт. Троїцьке Луганської області, Україна

Ковбас І.В., д.ю.н., доцент,
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ АПЕЛЯЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ: ВИКЛИКИ І ЗАВДАННЯ

Сучасна Україна переживає період кардинальних перетворень, пов'язаних з переходом до ринкової економіки, що потребує трансформації всіх сфер життєдіяльності. З огляду на це, доволі значущою подією видається проведення судової реформи, яка триває в нашій державі. Серед безумовних досягнень цього процесу можна назвати відродження правового інституту апеляції у тому числі й в адміністративному судочинстві. Не викликає сумнівів, що можливість апеляційного оскарження є додатковою гарантією справедливості судових актів та є запорукою реалізації конституційного права громадян на судовий захист. Відтак значущість прав та інтересів окремих осіб та організацій відповідає загальним принципам демократії, свободи людини, розвитку правової держави та її гуманістичної складової.

Апеляція розглядалася давньоримськими юристами як спосіб виправлення судових помилок, несправедливості судового рішення. При цьому аналіз пам'яток римського права дозволяє зробити висновок, що рішення в порядку апеляції не могло бути скасовано за одними лише формальними міркуваннями, скасування рішення мало бути обумовлено порушенням прав людини, зокрема права на справедливую процедуру вирішення спору.

Історично апеляція показала, що вона є найбільш ефективним способом усунення судових помилок, причому на досить ранньому етапі, оскільки дозволяє переглянути судові ухвали, які ще не набрали законної сили. Розгляд справи по суті завжди завершується винесенням підсумкового судового акта, змістом якого одна з сторін судочинства